

9/2/41

ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
1871

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΠΑΛΛΑΣ»

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941, ὥραν 11 π. μ.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ
ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

1893 - 1941

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Φ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

ΣΟΛΙΣΤ

ΛΕΩΝ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ

ΠΙΑΝΟ

Μετά την έναρξιν τῆς Συναυλίας ἡ εἰσοδος θὰ ἐπιτραπῇ μόνον κατὰ τὰ διαλείμματα.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΝΑΤΩΝ

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

- 1. Πένθιμον Ἐμβατήριον..... L. van BEETHOVEN
 Ἀπὸ τὴν «Ἡρωϊκὴν» Συμφωνίαν
Εἰς ἔνδειξιν τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης
πρὸς τὴν μηνίμην ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ
 Ἡ ὀρχήστρα
- 2. Ἐγκμονι, Εἰσαγωγή..... L. van BEETHOVEN
 Ἡ ὀρχήστρα
- 3. Κοντσέρτο εἰς Λα μείζ..... FR. LISZT
 Adagio sostenuto assai—Allegro agitato
 assai—Tempo del Andante—Allegro deci-
 sivo—Marziale un poco meno Allegro—
 Allegro animato—Stretto
 Ὁ κ. Δέων Ἐδιστρατίου καὶ ἡ ὀρχήστρα

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

- 4. «Ὁμπρός τ'» Ἐμβατήριον..... M. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ
 Ἐπὶ στίχων Α. Σικελιανοῦ
 Δι' Ἀνδρικὴν Χορωδίαν ὑπὸ καλλιτεχνῶν
 τοῦ ἔσματος, εὐγενῶς προσφερθέντων,
 συνοδεῖα τῆς ὀρχήστρας.
 (Πρώτη ἐκτέλεσις)
- 5. Συμφωνία εἰς ρε ἔλασ..... CÉSAR FRANCK
 I. Lento—Allegro non troppo
 II. Allegretto
 III. Allegro non troppo
 Ἡ ὀρχήστρα

ΠΙΑΝΟ ΤΗΣ ΣΥΝΑΓΙΑΣ
STEINWAY & SONS
 ΑΝΤΙΠΡΟΪΩΠΟΣ : Ε. ΤΣΑΜΟΥΡΤΖΗΣ

Πένθιμον έμβατήριον (άπό την «Ήρωϊκήν»).

Οδδέποτε θάνατος Ήρωος ύμνήθη με τρόπον πλέον ύπέροχον άπό έκείνον με τόν όποϊον ό Μπετόβεν έθρήνησε τόν «Ήρωα» του. Τί σημασίαν έχει εάν ό ήρωος του Μπετόβεν είναι έμπνευσμένος άπό την έποποιάν του Ναπολέοντος; Το έμβατήριόν του εμπορεϊ ν' άπειθύνεται εις οϊονδήποτε του όποϊον ή ζωή ύπήρξε σειρά ήρωϊσμών και ό όποϊος άπέθανε διά μίαν ιδέαν. Εις τό έμβατήριον αυτό ό Gevaert νομίζει ότι άκούει την παρελάσιν της νεκρικης πομπης, τούς διακεκοιμηένους λυγούς γυναικων, με τούς όποϊους άναμιγνύονται οϊ πνιγμένοι στεναγμοί τών πολεμιστών, τών γενναίων συντρόφων του «Ήρωος». Κανείς δέν θά ήμποροϋσε νά περιγράψη με λόγια τās ποικιλίας έντυπώσεως πού παράγει τό πένθιμον έμβατήριον της «Ήρωϊκής» του Μπετόβεν, έντυπώσεως πόνου πού φθάνουν εις τό ύψηλότερον ζέσπασμα, και ταύτοχρόνως της πειθι άπαλης μελαγχολίας.

L. van BEETHOVEN

Egmont (Εισαγωγή).

Ή Εισαγωγή διά τόν «Έγκμοντ» είναι ή τελευταία έπι τό πεδίον τούτου μεγάλη δημιουργία του Μπετόβεν. Αί έλακολουθήσασαι εισαγωγαι, δείχνουν βεβαίως τό χέρι του Μπετόβεν, έμφανίζον όμως πενιχρότερα ίζητη της μεγαλοφυϊας του. Είναι δέ αυτά αι δύο, κατά τό 1811 γραφεΐσαι εισαγωγαι διά τās «Έρεΐλια τών Άθηνών» και τόν «Βασίλεα Στέφανον», έργα συντεθειμένα μάλλον κατά τόν τύπον του μοσαϊκού, με διάφορα θέματα παρμένα άπό την μουσικην του δράματος.

Διά τόν Μπετόβεν ό Έγκμοντ είναι προσωποποιήσις του πάσχοντος και καταπιεζομένου λαού. Ό θάνατός του είναι κάτι περισσότερον άπό τόν θάνατον ενός άτομου' είναι ό θάνατος όλων όσων αποβλέπουν εις την έλευθερίαν. Δι' αυτό και ό θριάμβός του είναι ό θριάμβος τών καταπιεζομένων. Ό Έγκμοντ του Μπετόβεν είναι τό ήρωϊκόν σύμβολον πού άντιπαιλαίει κατά της βίας και του όλοίου ό θάνατος στεφανώνεται με άμάραντον δόξαν. Είναι Ύμνος της έλευθερίας, του θριάμβου, της μεταρσιώσεως, εξ ου και αι άντιθέσεις πού έμφανίζονται εις την άρχην και εις την κατακλιδα της εισαγωγής.

Μ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ

«Ὁ μ π ρ ό ς!»

(Τὸ πανανθρώπινο ἐμβατήριο τῆς Ἑλλάδας)

Ποίησης Α. ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ

Ὁμπρός! Μὲ ὄρδη, μεσούρανη
τῆς Λευτεριῆς τῆ δάδα,
ἀνοίγει ὄρομο, Ἑλλάδα,
στὸν Ἄνθρωπον! Ὁμπρός!

Ὁρμᾶνε πρῶτοι οἱ Ἕλληνες·
κί' ὄλ' οἱ λαοὶ σιμά Σου,
(μεγάλο τ' ὄνομά Σου).
βροντοφωνοῦν: Ὁμπρός,

Ὁμπρός νὰ γίνουμε ὁ τρανός
στρατός, πού δά νικήσει
σ' Ἀνατολή καὶ Δύση
τὸ μαῦρο φίδι, ὄμπρός,

Ὁμπρός, κί' ἡ Ἑλλάδα σκώδηκε
καὶ διασκορπάει τὰ σκότη!
Ἄνάστα ἡ Ἀνθρωπότη
κί' ἀκλούδα την! Ὁμπρός!

22 Δεκεμβρίου 1940.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

«Ὁμπρός! τὸ πανανθρώπινο ἐμβατήριο τῆς Ἑλλάδας». Ἐτοί
τιτλοφορεῖ ὁ ποιητὴς τοὺς ἐμπνευσμένους στίχους του. Ἡ μουσικὴ
τῶν στίχων αὐτῶν εἶναι γραμμικὴ εἰς οὐθμὸν ζωηροῦ ἐμβατηρίου
διὰ χορφιδίαν καὶ ὀρχήστραν καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀποδώσῃ, ὅπως τῆς
ἴτο δυνατόν, τὴν φλογερὰν ὁρμὴν τοῦ λόγου τοῦ ποιητοῦ.

Συμφωνία εἰς ρε ἔλασ.

Ἐο César Franck (1822-1890), τοῦ ὁποῖου τὰ πενήντα ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου του ἑορτάζονται εἰς ὅλον τὸν μουσικὸν κόσμον, εἶνε ὁ ἀρχηγὸς τῆς νέας γαλλικῆς μουσικῆς σχολῆς. Ἡ τελειοποίησις τοῦ τεχνικοῦ μέρους, τὸ συνεχὲς ἐνδιαφέρον τῶν μετατροπιῶν καὶ τοῦ ρυθμοῦ, συνδυάζονται παρ' αὐτῷ μὲ τοιαύτην βαθύτητα καὶ ἐγγύειαν αἰσθηματοῦ ὥστε νὰ φθάσῃ τοῦς ἀσθητοτέρους καὶ σημαντικωτέρους συνθέτας παντὸς τόπου καὶ πάσης ἐποχῆς. Ἡ τέχνη τοῦ Φράνκ καὶ τῶν ὁπαδῶν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀφείλομεν ν' ἀναφέρωμεν τὸν Vincent D'Indy, ἀντιτίθεται εἰς τὴν τάσιν τοῦ Ἱμπρεσιονισμοῦ, τὴν τοσοῦτον ἀναπτύχθεισαν εἰς τὴν σύγχρονον μουσικὴν, διότι ἡ τέχνη τοῦ Φράνκ τρέφει ἰδιαιτέραν λατρίαν πρὸς τὴν μορφήν (forme) καὶ συνδέεται στενωῶς πρὸς τὰς παραδόσεις τῆς αὐστηρᾶς τέχνης.

Ἡ Συμφωνία εἰς ρε ἔλασσον, ἡ μόνη τὴν ὁποίαν ἔγραψεν, εἶνε ἐκ τῶν πλέον τεχνικῶν συνθέσεων τοῦ διδασκάλου καὶ παρουσιάζει συνεπῶς τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς τέχνης του ἐν πλήρει ὀριμότητι. Ἐγράφη μεταξὺ τοῦ 1886 καὶ 1888 καὶ εἶνε ἀφιερωμένη εἰς τὸν μαθητὴν του Henri Duparc. Εἰς τὴν Συμφωνίαν αὐτὴν ἐμφανίζεται σαφῶς ὁ τύπος τῆς *κυκλικῆς ἀρχιτεκτονικῆς*, ἡ ὁποία ἤχθη εἰς τὸ μέγιστον σημεῖον τῆς ἀναπτύξεώς της ὑπὸ τοῦ Φράνκ.

Ἡ ἔκφρασις τῆς *κυκλικῆς ἀρχιτεκτονικῆς* ἔχει ὡς ἀρχὴν τὸν ἑξῆς κανόνα: Τὰ θεμελιώδη θέματα, τὰ ὁποῖα μεταξὺ τῶν ἔχουν στενὸν σύνδεσμον ὡς σύλληψις, διατρέχουν ὁλόκληρον τὸ ἔργον καὶ ἐπανερχοῦνται κατὰ ποικίλους τύπους εἰς ἕκαστον μέρος τῆς Συμφωνίας, πράγμα ποῦ συμβάλλει πολὺ εἰς τὴν σαφήνειαν καὶ τὴν ἐνότητα τοῦ μουσικοῦ μνημείου.

Εἰς τὴν Συμφωνίαν αὐτὴν τὰ διάφορα μέρη καὶ ἰδίως τὸ πρῶτον καὶ τὸ τελευταῖον συνδέονται στενωῶς θεματικῶς. Τὸ κύριον θέμα τῆς Συμφωνίας, τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ παρουσιάσθη μυστηριώδης καὶ σποτεινὸν εἰς τὸ Lento, ἀντηγεῖ πλήρης ζωῆς καὶ σφοδρῶς εἰς τὸ Allegro, ὅπου ἐναλλάσσεται καὶ διαστανροῦται μὲ ἄλλα θέματα, ἀποτελοῦντα ἀντίθεσιν πρὸς αὐτό, ἐπανερχεται πάλιν κατὰ τὸ τέλος τῆς Συμφωνίας, σηματοῖζον οὕτω πλαίσιον εὐρύτατον καὶ πλήρες μεγαλείου. Τὰ ἄλλα θέματα ἐπίσης ἐμφανίζονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὡς συνεχεῖς ἐπικλήσεις καὶ λεπταὶ μεταμορφώσεις. Ὅλα τὰ θέματα, ἐν τέλει, εὐρίσκονται συνδεδεμένα μεταξὺ τῶν δι' ἐνὸς ἰδεώδους συγγενικοῦ δεσμοῦ, ὁ ὁποῖος τὰ ἐμφανίζει ὡς ἐκπορευόμενα ἐξ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰς τὰ προγράμματα τῶν Συναυλιῶν τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν γίνονται δεκταὶ πρὸς καταχώρησιν διαφημίσεις. Διὰ τοὺς ὄρους καὶ πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ ἀπευθυνθῶσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν (ὁδὸς Πειραιῶς 35, τηλέφ. 52-811) καθημερινῶς 9-1 π. μ. καὶ 3.30'-5 μ. μ.

75

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Θεωρεῖον Α΄	Δρχ. 30
Θεωρεῖον κέντρου ἄνω	» 25
Πλατεῖα	» 25
* Ἀμφιθέατρον	» 20
* Ὑπερφων	» 15

Αἱ εἰσπράξεις τῶν Συναυλιῶν τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας κατὰ τὴν ἐφετεινὴν μουσικὴν περίοδον διατίθενται ὑπὲρ τοῦ Κρατικοῦ πολεμικοῦ ἐράνου εἰς τὸν τομέα τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Τεχνῶν.

Τὰ εἰσιτήρια πωλοῦνται εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Αἰθούσης «Παλλὰς» καθημερινῶς
== 9-1 π. μ. καὶ 3.30-6 μ. μ. ==

ΤΙΜΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΧ. 5